

John Retar
21650 Tracy Ave.
Cleveland, O. 44123
AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, APRIL 30, 1973

LETO. LXXV. — VOL. LXXV

NO. 85

Sestanek Kissingerja s Thojem visi v zraku

Zastopnik Severnega Vietnama v Parizu je v petek dejal, da mu o kakem sestanku Kissinger-Tho ni nič znanega.

WASHINGTON, D.C. — Vlada ZDA je pretekli teden objavila, da se bosta sredi prihodnjega meseca sestala v Parizu dr. H. Kissinger in Le Duc Tho, da skusata spraviti v red izvajanje pariškega dogovora o končanju vojne v Indokini, ki je v nevarnosti pred razpadom. V petek sta se o tem razgovarjala državni podtajnik ZDA W. Sullivan in Nguyen Co Thach, namestnik zunanjega ministra Severnega Vietnama. Sestanek se je vršil v znani vili v Gilt-sur-Yvette pri Parizu in je trajal nad 5 ur.

Ameriški zastopnik ni po sestanku dal nobene izjave, zastopnik Hanoia pa je povedal, da sta razpravljala o vseh točkah pariškega sporazuma. Nov sestanek je bil določen za nedeljo in predviden še eden za danes jutri, predno se bo W. Sullivan predvidoma vrnil v ZDA.

Zastopnik Hanoia je dejal časnikarjem, da ne ve nič o sestanku Kissinger-Tho sredi maja, kot ga je objavil Washington, ki je pripomnil ob objavi, da ta sestanek ni odvisen od predhodnih razgovorov Sullivana in Thacha. Hanojec je trdil, da bo do sestanka Kissinger-Tho prišlo šele in le tedaj, če bodo predhodni razgovori med njim in Sullivanom uspeli.

Nekatere vesti trdijo, da hoče Hanoi najprej obnoviti čiščenja min in razgovorov med ZDA in Severnim Vietnamom o gospodarski pomoči pri obnovi Severnega Vietnama, predno bo pristal na srečanje Kissinger-Tho. Washington med tem izjavlja, da ima trdno zagotovilo za to srečanje.

Gray odstopil kot začasni direktor FBI

WASHINGTON, D.C. — V petek popoldne je L. Patrick Gray odstopil kot začasni direktor FBI, ko je prišlo v javnost, da je uničil nekatere dokumente iz urada H. Hunta v Beli hiši, ki je bil ta prijet v zvezi z znano Watergate afero. Gray je dejal, da je dokumente uničil, ker mu je to naročil predsednikov svetovalec Ehrlichman čes, "da so političen dinamit".

Dokumenti naj bi se ne tikali neposredno Watergate afere, ampak naj bi vezali pokojnega predsednika J. F. Kennedyja z umorom Diema in njegovega brata v novembru 1963 v Saigonu. Drugi del dokumentov naj bi bil v zvezi s sen. E. M. Kennedyjem in smrtjo Mary Joe Kopechne.

Predsednik Nixon je par ur po odstopu Grayja imenoval za začasnega direktorja FBI Williama D. Ruckelhausa, dosedanjega direktorja Agencije za varovanje okolja.

Vremenski prerok

Oblačno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 65.

Novi grobovi

Frances Strell
V 74. letu starosti je umrla v Lake County bolnici Frances Strell, 2166 Beverly Hills Dr., Richmond Heights, preje živeča na Deise Ave. Mož Jacob ji je umrl 1. 1966. Zapušča otroke Carolino Miklaucic, Jacoba in Charlesa, hčerka Frances je umrla pred njo, 9 vnukov in 3 pravnuk, v Jugoslaviji pa sestro Mary Kenda. Rojena je bila v Breznici pri Zireh, od koder je prišla v Ameriko pred 53 leti. Bila je članica Društva Loyalites št. 158 SNPJ, Prog. Slovenk, krožek št. 1, Kluba slovenskih upokojencev na Waterloo Rd. in Women's Auxiliary Slov. del. doma na Waterloo Rd. Pogreb bo jutri ob 8.45 iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v cerkev sv. Felicite ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš.

James Gualtier
V 67. letu starosti je pretekli petek umrl v Euclid General bolnici James Gualtier z 20501 Wilmore Ave., Euclid, rojen v Wellsville, Ohio, mož Nore, roj. Morelli, oče Mrs. John (Betty Jane) Hodnik, Marilyn Squire in Richarda, 9-krat stari oče, brat Adriana, Thomasa, Ottona in Noah. Trije bratje in ena sestra so umrli pred njim. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. jutri ob 1. uri popoldne na Western Reserve Memorial Gardens.

Campora pri Peronu

MADRID, Šp. — Hector J. Campora, izvoljeni predsednik Argentine, je priletel pretekli petek sem na razgovore s J. Peronom. Trdijo, da sta se razgovarjala o sestavi vlade, ki bo prevzela 25. maja vodstvo Argentine, ko bo sedanja vojaška vlada prepustila posle ustavno izvoljenemu predsedniku H. J. Campori.

Dobrinin se bo vrnil domov

WASHINGTON, D.C. — Anatoli F. Dobrinin je poslanik ZSSR v ZDA 12 let. Sedaj pravi, da se bo vrnil v Moskvo, kjer ga menda čaka nov, visok položaj.

John W. Dean III

JOHN W. DEAN III., glavni predstojnik pravnih svetovalec, ne mara biti "grešni kozel" v Watergate aferi.

Razorožitvena konferenca ZN v Ženevi obtičala

ŽENEVA, Šv. — Po 9 tednih razgovorov je razorožitvena konferenca 25 držav, članic ZN, zadnji teden končala svoje sejanje, ne da bi dosegla kak resničen uspeh.

Ves čas se je prvenstveno ukvarjala s predlogom za končanje in prepoved vseh preskusov jedrskega orožja in za prepoved kemičnih bojnih sredstev.

Preko 5 milijonov ljudi pri štetju v ZDA zgrešili

WASHINGTON, D.C. — Urad za ljudsko štetje je pretekli teden priznal, da je pri ljudskem štetju leta 1970 "zgrešil" okoli 5.3 milijone prebivalcev ZDA, to je nekako 2.5% celotnega prebivalstva. Tedaj so uradno naštevili 203,235,000 ljudi v ZDA, dejansko pa jih je bilo 208,535,000, kot so kasneje dognali.

Med "zgrešenimi" je bilo dve tretjini belcev, četudi so povprečno "zgrešili" več črncev — kar 7.7% od vseh.

Japonska Nixona ne bo vabila na uradni obisk

Predsednik Nixon je nedavno javno dejal, da bi želel obiskati Japonsko. Ta obisk je za enkrat padel v vodo, ko je Japonska odločila obisk svojega cesarja v ZDA.

TOKIO, Jap. — Za letošnjo jesen so pričakovali obisk japonskega cesarja Hirohita v ZDA. Ta naj bi do neke mere ugledil odnose med obema deželama, ki v zadnjih letih niso posebej topli in pristrani. Proti obisku cesarja v ZDA so se dvignili japonski komunisti in socialisti. Vlada je obisk cesarja odpovedala, ko je postala javna razprava o njem preostala.

S tem je seveda odpadel tudi obisk predsednika ZDA na Japonskem, ki je bil mišljen kot povračilo za cesarjev obisk.

Doslej še ni noben ameriški predsednik obiskal Japonske. Zadnjič je bil predviden tak obisk leta 1960, ko se je predsednik Eisenhower zanj že pripravil in je bil določen tudi že sam datum. Levičarji so organizirali take proteste in demonstracije, da je bil obisk Eisenhowerja sporazumno odpovedan.

Japonski zunanji minister Ohira je dejal zadnji teden, da Japonska nima trenutno nobenega načrta vabiti Nixona na uradni obisk, da pa bo Nixon na Japonskem dobrodošel, če želi priti.

Pilula proti spočetju kriva možganske kapi?

BOSTON, Mass. — Dveletni študij 12 vodilnih bolnišnic v ZDA je prišel do zaključka, da obstaja brez dvoma zveza med uživanjem pilul proti spočetju in možgansko kapjo pri mladih ženskah.

Tiste, ki take pilule jemljejo, imajo desetkrat več verjetnosti trombose, možganske kapi, ki jo povzroči krvni zamašek, ko zapre kako večjo žilo v možganih. Celotna študija je bila objavljena pretekli teden v New England Journal of Medicine, pripravljal pa jo je Duke University Medical Center.

BRANDT V WASHINGTONU

Nemški kancler Willy Brandt je priletel v ZDA na dnevne uradne razgovore z vodniki ZDA, predno se bo v drugi polovici maja sestal z vodnikom Sovjetske zveze Brežnjevem v Bonnu.

WASHINGTON, D.C. — Ko je glavno mesto dežele in dober del javnega mnjenja posvetil večji del svoje pozornosti političnemu vohunjenju v okviru Watergate afere, je priletel v ZDA na uradne razgovore nemški kancler Willy Brandt. Njegov obisk ima notranje nemške vzroke, pa tudi mednarodne. Vlada opozicija v Zahodni Nemčiji je obdobja W. Brandta in njegovo vlado, da se odmika od ZDA in polzi v nevtralnost. W. Brandt hoče s svojim obiskom dokazati, da to ne drži, da je on še vedno trdno povezan z ZDA. Na drugi strani naj bi bili njegovi dvodnevni razgovori v Washingtonu tudi nekaka priprava za njegove razgovore z L. I. Brežnjevem, ki je napovedan v Nemčiji v drugi polovici maja.

Brandt in Nixon se bosta razgovarjala jutri in pojutrišnjem o ameriško-nemških odnosih, o NATO, o gospodarskih odnosih ZDA z Evropsko gospodarsko skupnostjo, o evropski varnostni konferenci, ki jo pripravljajo na razgovorih v Helsinkih, ter o vzajemnem, sorazmernem zmanjšanju oboroženih sil v Srednji Evropi, o čemer se menijo na Dunaju od konca letošnjega januarja, da bi se premaknili z mrtve točke.

Pri teh razgovorih bo temeljni smoter pregledati evropsko-ameriške odnose in najti za nje nov temelj, kot je to razlagal pred enim tednom glavni Nixonov svetovalec v mednarodni politiki dr. H. Kissinger. On je napovedal novo "atlantsko listino", ki bi jo rad podpisal predsednik ZDA Nixon tekom svojega obiska v zavezniških državah Evrope prihodnjega jesen. Postavila naj bi ameriško-evropske odnose na trden temelj za prihodnjega četrta stoletja, kot jih je Marshallov načrt z NATO za preteklih 25 let.

Brandtov razgovor s Nixonom jutri in pojutrišnjem so važni tudi, ker se bo Brandt 18. maja sestal v Bonnu z L. I. Brežnjevem.

Pri teh razgovorih bo temeljni smoter pregledati evropsko-ameriške odnose in najti za nje nov temelj, kot je to razlagal pred enim tednom glavni Nixonov svetovalec v mednarodni politiki dr. H. Kissinger. On je napovedal novo "atlantsko listino", ki bi jo rad podpisal predsednik ZDA Nixon tekom svojega obiska v zavezniških državah Evrope prihodnjega jesen.

Postavila naj bi ameriško-evropske odnose na trden temelj za prihodnjega četrta stoletja, kot jih je Marshallov načrt z NATO za preteklih 25 let.

Brandtov razgovor s Nixonom jutri in pojutrišnjem so važni tudi, ker se bo Brandt 18. maja sestal v Bonnu z L. I. Brežnjevem.

Iz Clevelanda in okolice

Krasen uspeh "Mladih harmonikarjev" — "Mladi harmonikarji", ki nastopijo vsako pomlad, so podali včeraj zopet krasen koncert z zelo izbranim in odlično izvajanim sporedom. Nastopu je sledila vesela slovenska zabava. Hvalevredno je posebno to, da "Mladi harmonikarji" podarijo dobiček od svojih koncertov v dobrodelne namene.

Vsem nastopajočim in neutrudljivemu dirigentu g. Rudiju Knezu k ponovnemu uspehu iskrene čestitke!

Važna seja — Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima v sredo ob dveh popoldne v družabni sobi sv. Vida važno sejo. Po seji praznovanje 56-letnice obstoja društva z okusnim okrepčilom in zabavo.

Seja upokojencev — Klub slovenskih upokojencev v Euclidu ima svojo sejo v četrtek, 3. maja ob dveh popoldne v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Po seji bo nekaj posebnega. Pridite vsi!

E. J. Turk bo pozvan pred volivni odbor —

Državni tajnik T. Brown je potegnil z republikancema v okrajnem volivnem odboru in odločil, da ima odbor pravico pozvati pred sebe E. J. Turka, bivšega predsednika mestnega sveta Clevelanda, ki je obdolžen, da je uničil nekaj prošanj s podpisi volivcev za spremembo mestne ustave v pogledu števila članov mestnega odbora. Podpisa za zmanjšanje članov odbora od 33 na 15 so zbirali uslužbenci mestne hiše, kar je proti predpisom. E. J. Turk je zahteval, da pobiranje podpisov ustavi, kar so dejansko storili, pole z nabranimi podpisi pa izročili njemu. Republikanci v volivnem odboru hočejo sedaj vedeti, kaj se je s temi polami zgodilo.

E. J. Turk je med tem odšel v Columbus, kjer ga je guv. J. Gilligan imenoval za načelnika Public Utilities Commission of Ohio.

Turka bo v 23. vardi nasledil R. Novak —

V soboto so se sporazumeli, da bo E. J. Turk imenoval za svojega naslednika v 23. vardi R. Novaka z Glass Avenue. Če ga bo mestni odbor potrdil, kar je skoro gotova stvar, bo on do prihodnjih volitev zastopal 23. vardo v mestnem svetu.

Študentje demonstrirajo proti preureditvi šolstva v glavnem mestu Čila

SANTIAGO, Čile. — V petek je policija nastopila s plinom solzivcem proti študentom, ki so demonstrirali v glavnem mestu proti vladnemu načrtu preureditve šol. Smoter te preureditve naj bi bila vzgoja čilenske mladine v socialističnem duhu.

Študentje so napadli policijo s kamenjem, ko jih je hotela razgnati. Policija se je nato poslužila solzivnih bomb. Neka skupina študentov je vrгла kamne celo v samo palačo predsednika republike Allendeja, ki je bil v svoji pisarni, pa k sreči ni bil zadet. Prosvetni minister G. Espinoza je pozval preko radia študente k miru in svaril, da bo sicer vlada nastopila "odločnejše".

Študentovski demonstrantje so pripadniki opozicijskih Narodne in K r š č a n s k o -demokratske stranke.

PRODUKTIVNOST AMERIŠKEGA DELAVCA JE SPOSOBNA TEKMOVANJA

Ko je ameriška zunanja trgovinska bilanca začela kazati primanjkljaj, so gospodarski strokovnjaki začeli iskati vzroke naraščajočemu uvozu industrijskega blaga v ZDA in sorazmerno dosti počasnejšemu porastu ameriškega izvoza. Dognali so, da je ameriško blago postalo predrago in da zato na svetovnih trgih ne more uspešno tekmovali s tujim. Da bi ceno ameriškega blaga zmanjšali, so ZDA pristale na dvojno znižanje tečaja dolarja v dobi komaj dobrega leta za skupno nad 20%.

Pokazalo se je pri podrobnem proučevanju položaja, da je v letih vietnamske vojne tudi produktivnost ameriškega delavca na večjih področjih zastala v odnosu do produktivnosti evropskega in japonskega delavca. Onadva sta se trudila in vztrajno delala za povečanje produkcije, pa se pri tem manj menila za povečanje plač in izboljšanje delovnih pogojev.

V ZDA so se v tem času delavske unije prav tako vztrajno gnale za višje plače in za izboljšanje delovnih pogojev delavstva. To je v naši deželi staro izročilo; vsak hoče svoj in to čim večji del dobička. Ko je bilo gospodarstvo v polnem zagonu, si ni nihče preveč belil glave s posledicami. To nas je končno privedlo v položaj, kjer smo zdaj, ko veliko več trošimo v tujini, kot pa tam zaslužimo.

To ne more iti dolgo, če naj ostanejo ZDA gospodarsko trdne in sposobne skrbeti za svojo lastno varnost in za varnost vsega ostalega svetobnega sveta, predvsem seveda svojih zaveznikov.

Podjetja so začela pregledovati svoja vodstva in gledati, da so ta bolj učinkovita, bolj gibčna in delovna, bolj produktivna. Kdor se ne obnese na vrhu, ga naglo od tam potisnejo drugi...

Ponovno so obrnili pozornost tudi na produktivnost delavstva. Delavci so ponekod sami uvideli, da je treba v sedanjih razmerah, ko je tekma

na svetovnem trgu huda, res poprijeti in so s svojo produktivnostjo, spretnostjo in iznajdljivostjo rešili nekatera podjetja, nad katerih rešitvijo so njihovi vodniki že obupali.

Poseben pregled produktivnosti ameriškega delavca v zadnjih tednih je pokazal, da je ta zadovoljiva, če ne celo kaj več. Na splošno je študija pokazala, da je porast produktivnosti v 24% vseh podjetjih znaten, v 41% opazen, v 24% pa je produktivnost na stalni ravni. Večji padec produktivnosti je sporečilo le 1% podjetij, opaznega pa 8%, med tem ko 3% podjetij ni moglo položaja jasno preceiniti.

Ta pregled bi bil za redne razmere prav zadovoljiv in celo razveselje, v sedanjem položaju ameriškega gospodarstva pa bo nemara le treba še bolj napeti vse sile in uporabiti vse sposobnosti, če naj se ZDA zopet povzpnejo na zeleno vejo. Vse kaže, da bo potrebno obnoviti ali razširi-

ti gospodarske panoge, ki so v naši deželi tekom zadnjih let zaradi močne tuje konkurence opesale ali pa celo popolnoma propadle. To bo morda edini način, da zmanjšamo uvoz industrijskih izdelkov, če ne bomo mogli izvoza v dovoljšnji meri povečati.

Naša industrija in naše delavstvo sta brez dvoma sposobna tekmovali z vsem, kar je v tujini, potrebno je le vodstvo in primeren načrt. Vse evropske države in Japonska še prav posebno podpirajo svojo industrijo in usmerjajo njeno rast z ozirom na potrebe domačega in možnosti tujega trga. Pri nas je vse prepuščeno privatni podjetnosti, ki pa se je v zadnjih letih preveč odebela in je prenehala biti podjetna. Naše družbe rajše vlagajo v tovarne na tujem namesto doma, za nje je važen v prvi vrsti dobiček, za gospodarsko korist ZDA pa se ne menijo dosti. Tu je nujno potrebno, da vlada ZDA stori svojo dolžnost.

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 85 Monday, April 30, 1973

Enotnost v dejanjih med Slovenci na Koroškem

"Naš tednik", glasilo Narodnega sveta koroških Slovencev, je v začetku tega meseca prinesel sledeči uvodnik, ki poudarja enotnost stališča obeh slovenskih osrednjih organizacij na Koroškem v sedanjem boju Slovencev na Koroškem za njihove narodne in politične pravice.

Ko je bila 15. maja 1955 podpisana avstrijska državna pogodba in smo dejansko besedilo posameznih členov poznali, je bilo vsakomur jasno, da svetovno-nazorska vprašanja pri obrambi za naš narodni obstoj ne morejo igrati prvenstvene vloge.

To spoznanje se zrcali že v skupni spomenici, ki sta jo izdelala Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij in predali avstrijski zvezni vladi 11. oktobra 1955. V tej spomenici je razloženo slovensko stališče do vsebine avstrijske državne pogodbe, v kolikor se tiče koroških Slovencev.

Leta 1957 je prosvetno ministrstvo dovolilo v smislu člena 7 državne pogodbe Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu. Na nemški strani in tudi med Slovenci je bilo mnogo nevere v tak zavod. Koroški Slovenci smo za to priložnost zgrabili z vso ljubeznijo, z vso pridnostjo za delo in v skupnem naporu se je mlada šola razvijala in rasla, ker smo se vsi zavedali, da je to naš skupni otrok, ki zasluži vso našo skrb. Ravno gimnazija je dokaz, da zmremo največje napore, če kljub naravnim svetovno-nazorskimi razlikam delamo za skupno stvar.

Ko je proslava 10. oktobra 1970 hotela načrtno dokazati, da Slovenci v deželi ni, torej zanikati njihovo prisotnost, se je oglasila slovenska mladina od študentovske do delavske in kmečke in dokazala prisotnost Slovencev v deželi z dodajanjem slovenskih napisov na javne table. Mladina je opozorila vlado, da še bistven del državne pogodbe ni izpolnjen. Domača in mednarodna javnost je bila opozorjena, da Avstrija svojih dolžnosti, ki izvirajo iz državne pogodbe, ni izpolnila, čeprav se je z vso verno in vso politično težo zastavila za pravice svoje manjšine v Italiji. V Celovcu in na Dunaju so začeli razmišljati, kako bi na najcenejši način zadevo rešili. Za zaprtimi okni so pogurjali, da bi ljusko štetje leta 1961 bila "naprimernejša podlaga" za reševanje topografskih napisov. Res se je to tudi dejansko poskušilo. 6. aprila 1972 je kancler Kreisky sprejel na Dunaju delegacijo obeh osrednjih organizacij Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij in tam jasno povedal, da bo to vprašanje rešeno na osnovi štetja 1961, čeprav slovenska skupnost na tako rešitev ne pristane; dodal pa je pri tej priložnosti, da se zave da, da manjšina ne more biti s tako rešitvijo zadovoljna in obljubil komisijo, ki bo sestavljena iz zastopnikov zvezne vlade, deželne vlade in slovenske manjšine.

Konec septembra 1972 so postavili na Koroškem prve dvojezične table. Te table so nakazovale vsaj prisotnost koroških Slovencev v deželi.

Izbruhnili je v deželi tak srd proti dvojezičnim tablam, karšnega nihče ni pričakoval. Bojna napoved nemškega nacionalizma proti vsemu slovenstvu si je zadela nalogo, da morajo do 10. oktobra 1972 zginiti vsi dvojezični napisi. Izginili so. Vzdušje je bilo tako napeto, da so grozili posameznikom s fizično silo. Višek protislovenskih demonstracij je bil dosežen 8. in 10. oktobra 1972.

11. oktobra 1972 so se v Celovcu sestali zaupniki in funkcionarji obeh osrednjih organizacij in soglasno sklenili, da se Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij obrneta na mednarodno javnost, to je na podpisnice avstrijske državne pogodbe, da te doprinesejo svoj del k izpolnitvi avstrijske pogodbe iz leta 1955. Jugoslavija kot sopolisnica tega meddržavnega akta je naslovlila na avstrijsko vlado noto, v kateri zahteva točno izvajanje člena 7.

Konec oktobra 1972 je kancler osebno prišel na Koroško, da bi duhovno tomiril in ta poizkus se je izjalovil, zmagala je celovška ulica in koroškemu nacionalizmu se je posrečilo, da je preprečil izvedbo enega dela državne pogodbe.

Po tem ponesrečenem poizkusu kanclerja se je le-ta odločil, da skliče komisijo, kakor so jo zahtevali koroški nacionalisti in v kateri so zastopane tudi tiste sile, ki so odstranjemale dvojezične table.

20. januarja 1973 so se zopet zbrali zaupniki obeh osrednjih organizacij v Celovcu in soglasno odklonili udeležbo v tej komisiji, glasovanja se je vzdržal med 500 udeleženci odnole dr. Valentin Inzko, ki sodeluje kot član krške sinode v tej komisiji, ne pa kot odbornik Narodnega sveta.

V teh občinskih sklepkih sta bili obe osrednji organizaciji popolnoma istega mnenja in tega mnenja do sedaj nista spremenili.

Dejansko pa je treba naglasiti, da avstrijska vlada priznava zastopnike Narodnega sveta in Zveze slovenskih organizacij kot edine pravomočne predstavnike slovenske narodne skupnosti, kar je naglasila tudi Jugoslavija pri razgovorih z avstrijskimi zastopniki.

BESEDA IZ NARODA

Že po Vstajenjski še nekaj o Cvetni...

NEW YORK, N.Y. — Včasih se zgodi tako, da nekaj več dogajanja v njujorški slovenski srenji steče skupaj ravno na tretjo mesečno nedeljo, ko imamo srenjčani svojo zdaj že ustaljeno nedeljsko prosvetno uro.

Tako se je namreč zgodilo v mesecu decembru. V cerkvi in v dvorani smo imeli spominke molitve ter besede za pokojnim dr. Franjom Delakom in še prosvetno uro na vrh tega.

Aprilska tretje-mesečna nedelja je bila hkrati Cvetna nedelja. Le-ta pa je med njujorškimi Slovenci v zadnjih petih letih postala nekaj takšnega, kot da nas na to nedeljo vsako leto obiskuje nekaj posebnega iz starrega kraja. Zemlja staršev, da v mnogih primerih, zemlja dedov se s svojimi navadami raztegne med nas. Na to nedeljo je pri Sv. Cirilu na Osmi razgibano že zato, ker je Cvetna nedelja. Mladina prihaja v narodnih nošah. Menda jih je vsako leto več. Letos so bili že oblečeni Pucevi fantje. Prvič je v narodni noši prišla Alenka Remceva, hčerka dr. Petra Remca. Še nikdar ni bilo toliko mladih v cvetni procesiji po cerkvi. Vsak je imel butarico. In teh je vsako leto več. Babnikovi stalno tekmujejo v tem narodnem delu kar sami s seboj. Vzpodbudno pa bi bilo, če bi kakšna družina Babnikovi zares napovedala tekmovalstvo v pripravljanju butaric. To bi nam dalo še večjo razgibanost in naša Cvetna bi imela v sebi še več narodne tradicionalnosti. Na Slovenskem so v tem pogledu razne skupine fantov in družin v vsaki fari tekmovali med seboj, kdo bo napravil več, lepše in večje butarice.

Letos so nam Babnikovi naredili 47 butaric. Katera od naših družin jih bo drugo leto prekosila? Ali ima kakšna korajžost stopiti na pot tekmovalstva? Pomislite in zberite sile, pa jim tiho tekmo napovejte. In druga Cvetna v njujorški slovenski srenji bo na tak način še bolj živahna, bolj pestra in še veliko bolj življenjska. In vsi moramo vedeti za tole dejstvo: Da vsako življenje se le iz življenja poraja. Iz smrti ni kaj pričakovati. Ko si mrtev, si mrtev. Če imaš srečo, ti nekdo za zgodovino osmrtnico napiše. Nekdo drugi se morda malo več potruji, pa te balzamira in te pošlje v muzej. Vsekakor to je pomembno zgodovinsko opravilo. V življenju opravljamo tudi pokopavanje mrtvih. Vendar, če bi samo za to odslej skrbeli, poteh bo življenje naših narodnih srenj na tujem preminilo, in nazadnje se zna zgoditi, da ne bo nobenega iz našega rodu, ki bi nam osmrtnico napisal za zgodovino, in nobenega ne bo, ki bi nas spravil v muzej.

In dokler je v nas še kaj življenjske sile, moramo to usmerjati ne za pokope, ampak za novo mlado življenje, ki bo sposobno iz sebe roditi spet zdravo mlado življenje.

Te misli mi je vsilila letošnja srenjska Cvetna nedelja. Na polno življenje je kazala naša cerkva, ko si zrl, kako se je preko nje razgnila preproga verske in narodne navade!

Te misli mi je ponujala prosvetna ura, ki je tako lepo se iztekla, kot sem jo napovedal.

Dvorana je bila polna. Za to uro so naši Savani pomagali vodji dr. Zdravkotu Kalanu pri sestavi in izvedbi programa, katerega je vodil on.

Ob začetku je pozdravil vse navzoče, ki jih je bilo za polno dvorano. Povedal nam je, da bo ura imela dva dela. Prvi bo prikaz slovenske domovine, podan po spisu iz ameriške revije The Travellers; drugi pa bo nadaljevanje tega, kar je bilo pokazano poprej v cerkvi.

Dr. Kalan je dejal, da Slovenci še zmeraj radi pojejo ob vsaki priliki in zato se bo tudi naš današnji potek ure začel s pesmijo!

In poklical je pred nas "Fante z Osme", ki so pod vodstvom organizatorja in pevovodje Franja Kostanjskega zapeli poznano pesem: *Kje dom je moj...* Je pač tako, da naši fantje zdaj zmeraj dobro zapojejo, kadar zapojejo. So naši pravi srenjski fantje.

Po tej pesmi nam je začela Helka Puceva podajati iz zgoraj omenjene ameriške revije spis, ki nosi naslov: *Jugoslavanski alpski raj*.

Obiskovalka Jugoslavije nas vodi ob začetku po dalmatinski obali od Dubrovnika proti slovensko-istrskemu koncu na severu Jadrana. S te obale pohiti v notranjost male pokrajine — v alpski, planinski raj.

Ni Helkina krivda, če povem, kaj je mene, ki slovensko zemljo precej dobro poznam, sem pa tja močno vznemirjal. Kakor je oko pisateljice znalo ujeti lepote te zemlje in deloma tudi življenja na njej, jo je vse preveč tudi povleklo na komercialno plat, morda vprav naročilo, da nekaj napiše za to revijo, ki je posvečena predvsem reklamnosti za turizem te ali druge dežele.

Tak spis ne vklepa lepoto toliko v poetičnost besede, ampak vse podaja bolj razumsko. In to sem jaz posebno občutil. In menda je to prav tako občutila Helka Puceva, ker se v naši besedi ni mogla tako razživeti, kot smo tega vajeni ob njenem podajanju slovenske besede.

In prav je bilo, da je bilo opisno besedilo na parih mestih prelomljeno z vstopom pete pesmi vanj. Tako pisateljico prevzame lepota gorenskega kota, blejskega otoka "podoba raja". In tu nam je gospa Marjanca Kalanova zapela s polno čustva pesem: *Po jezeru bliz Triglava...*

Z Bleda se pisateljica napoti proti Bohinju in tu je spet vsa prevzeta od jezerske vode med planinami in gozdovi in malo ter lepo cerkvico Sv. Janeza. "Fantje z Osme" se spet postavijo v svoj krog in iz njihovih grl zaženejo: *Triglav moj dom...*

Tuja obiskovalka v Helkinem podajanju hiti prek naše zemlje, se malo vstavi tu, malo tam, a njena pot je le bolj pot turista kot pa hoja Slovencev po domači zemlji, ki zna piti njene prelesti... in ki zna trpeti ob njeni bolesti... Zato ji na Krasu daje pomembnost žrebčarna Lipica, ne pa lepi in trdi Kras, ki je izoblikoval trdne slovenske značaje. Svoj opis končuje z omenbo Kopra in Portoroča, predela, kjer se naš slovenski element v umetnosti in arhitekturi ter narodni pesmi in folklori meša z italijanskim, tako, kot se na jugu Jugoslavije slovenski element prekriva z bizantinskim, ki ga ni

zastopljati po kulturnem pomenu v vzhodnem predelu Evrope. Pod tem vplivom je rasla tudi mogočna ruska kultura.

Vendar na istrski obali so valovi, katere so nam v bučanje pripravili "Fantje z Osme" s pesmijo: *Buči, buči morje Adrijsko...*

Ob vsem tem je vsakdo od nas na svoj način prehodil v spominu in v svojem tišem doživljanju slovensko zemljo, na katero je v drugem delu segalo intimnejše podoživljanje vsega tistega, kar je v globokem krščanskem verovanju vzkliko prav iz naše duše.

V cvetno-nedeljsko procesijo smo v duhu stopili in šli z njo skozi sveti Veliki teden. Od postaje do postaje nas je vodil Tone Jenko z lepim opisom tega bogatega doživljanja in izživljanja, ki so ga poznali naši slovenski ljudje, in katerega na Slovenskem še zmeraj poznajo v mnogih krajih.

Marija Babnikova nam je podala del Gregorčičeve pesnitve *Oljki...* Glej, prišla je oljčna nedelja... O srečni kmetje, srečna vas!"

Velikocetrtekovi zvonovi so nam utihnili... Tišino so lomili udarci "strašnega boga", črna Velikega petka je legla na nas in v nas vse do razveze zvonov v velikosobotnem jutru... ko je v blagoslovljenem ognju vžgana drevesna goba vžigala ogenj na slovenskih ognjiščih, na katerih so se pripravljala jedila za veličastne svete dni — Gospodovega vstajenja in splošnega prerajanja vsakega našega človeka.

Vsak je pokleknil ob božjem grobu in vsakdo je zapel Alelujo na Veliko soboto zvečer ali ob zori Velike nedelje. Z narodnimi običaji smo prehodili našo zemljo in Vinko Bugar je v Jenkotovo pripovedovanje vstopil s podajanjem Dularjeve: *Velike sobote* in na primernem mestu z *Veliko nedeljo*. Vmes so nam pod vodstvom Burgarja Ludvika, ml. zapeli zvonovi...

Ves ta drugi del je imel dve močni točki. Ob začetku nam je Marjanca Jenkova podala globoko razmišljanje belgijskega kardinala: Kaj je bil in kaj je Kristus...

Ob zaključku pa je Helka Puceva učinkovito podala Goethejevo kratko pesnitev: *KRISTUS JE VSTAL*.

Ce je vstal, poljubimo križ in sorojaka svojega ter hodimo skupaj za Njim v lepše življenje naše narodne skupnosti.

Tone Osovnik

Resolucije upokojencev v Euclidu

EUCLID, O. — Kot poročevalac Kluba slovenskih upokojencev smatram za svojo nalogo poročati o zadevah, ki so v korist in napredek članstva. Na zadnji seji 5. aprila je govoril pred klubom county auditor George Voinovich. Raztolmačil je, kako se izpolnijo pole, da upokojenci, ki živijo v svojih lastnih hišah in ki zaslužijo manj kot \$8000, dobijo znižane davke. Tajnik Frank Česen je poročal na seji, da je bila odposlana na državne poslance in guvernerju John J. Gilliganu RESOLUCIJA, za katero se zavzema George Voinovich, da naj bi se dobilo \$5000 od vrednosti premoženja vsem upokojencem, akoravno zaslužijo \$15.000 (ali več ali manj). Ta resolucija NI PAMETNA in je nerazumljiva, kajti resolucija pomeni, da naj vsi drugi davkoplačevalci plačujejo davke za bogate upokojence, ki ne rabijo znižanja davkov.

Po mojem mnenju ta resolucija ne bi smela biti sprejeta na prejšnji seji 3. marca.

Vprašanje nastane, kako je prišlo do tega, da smo ustrelili tako velikega kozla? Odgovor je, da so naša pravila in ustava starokopitna v mnogih ozihi in je prišel čas, da se spremenijo

VESTI IZ SLOVENIJE

Da nas ne bo čez 20 let dva milijona zdomceev

Napisal sem nekaj misli, ki bi naj dale ljudem, ki so odgovorni zato, da se nas toliko nahaja v tujini, vedeti, da nismo slepi in da čez noč res ne moremo priti nazaj.

Samo milijon nas je v tujini. Ta številka zveni zelo žalostno, toda je resnična.

Kje je treba iskati krivce za take razmere? Kdo je kriv, da je sploh prišlo do tega? Komu se lahko zahvalimo, da nas je toliko v širnem svetu? Zakaj ne napišete resnice, da smo morali mnogi iskati svoj delček kruha v tujini, ker ga za nas ni bilo doma?

Napisal bom primer, ki se začne kot pravljica, toda je resničen. Bilo je leta 1968 v ptujski občini. Mnogo mladih deklet je čakalo na zaposlitev, in to z administrativno, ekonomsko, kovinarsko, gradbeno tehniško šolo kmetijsko itd. Mnoge so čakale 15 mesecev in več po uspešnem šolanju. Vedno, ko so se oglašile na zavodu za zaposlovanje v upanju, da se je našlo kaj, so dobile odgovor: Ni še nič. V Sloveniji ni našel ptujski zavod tem dekletom zaposlitve. V obupu in želji po zaposlitvi so se mnoge odločile za tujino, kjer se nahajajo še danes.

Kaj je storjenega za zdomceev povratnike? So jim zagotovljena delovna mesta in kje se nahajajo? Z lepim pisanjem ne boste ublažili zaposlovanja v tujini in vrnitev zdomceev.

Mi spremljamo gospodarski razvoj v domovini in smo veseli vsakega dosežka, ki je v prid celotni družbi, toda smo tudi kritični, saj smo bili mnogi na prvem koraku, ko smo bili sposobni družbi vrniti dolgeve in z našim delom graditi lepšo bodočnost, razočarani. Za mnoge ni bilo dela, kakršnega so bili sposobni opravljati.

Mnogi imajo skrbi, kaj bo z otroki zdomceev. Veliko jih bo ostalo tukaj, saj so tukaj preživeli čas, ki jih vodi v prihodnost. Šola jim daje smeri za življenje. Mnogi otroci bodo krenili na pot, ki vodi v drugo smer, kot je vodila naša.

Mnogo je tudi družin, ki se ne nameravajo nikoli vrniti za vedno domov. Urejene imajo družinske razmere in morda so po svoje srečni. Zakaj bi jih obsodili, saj smo mnoge sami poslali v tujino!

Mnogi imamo željo vrniti se nekoč nazaj, toda dokler boste samo pisali obljube, bomo morali še čakati, kaj nam bo prinesla prihodnost.

Opozoriti bi hotel samo pisca članka o zdomcih v novoletni številki Nedeljskega "300 tisoč vojaških obveznikov se nahaja zunaj naših mej". Res, da nas je mnogo, ali mnogi se zavedamo, da pripadamo jugoslovanski celoti, in vemo, da živijo doma naši očetje, matere, bratje, sestere in v sili ne bomo pustili ni-

in da sprejememo ROBERT'S RULES OF ORDER.

Vsem članom kluba mora biti jasno, da komplicirane resolucije se ne predlagajo na klubovem sestanku, kjer je navzočih kakih 250 članov, ker članstvo nima dovolj informacij ali potrpežljivosti, da bi razpravljalo podrobno vse točke v resoluciji. Zaradi tega se resolucije v vseh delavskih organizacijah AFL-CIO pošljejo na kak odbor, preden se predložijo. (A resolution is referred to a standing committee, etc. and the committee then reports on the resolution to the membership.) Pri našem klubu moramo izvoliti ODBOR ZA PRAVILA IN RESOLUCIJE.

Wm. J. Kennick

kogar samega. Mislim, da je strah odveč.

Mnogo nas je ostalo in bo ostalo zavednih Jugoslovancev. To je tudi vidno v denarnih naložbah v naših bankah. Mnogi zapuamo našim bankam in pošiljamo devize domov. Kam se nalaga ta denar? Se ustari kaj s tem denarjem tudi za povratnike? Tukaj vsi molčijo. Oglasite se, kam roma ta denar. Če bomo videli, da bomo imeli tudi mi korigirani, vam ga bomo zaupali še več in s tem bo imela tudi naša družba manj težav v gospodarstvu.

Tudi novi carinski predpisi nas niso razveselili. Kdor hoče odpreti obrt, ima res nekaj od tega, toda vsi ne moremo postati obrtniki. Mnogi bi hoteli pomagati očetom, materam, ki se skvarjajo s kmetijstvom, da bi jim ročno koso zamenjali z modernim plugom s konjsko vprego s raktorjem. Brez carine ne gre. Mislim, da bi lahko tukaj malo naši poslanci premislili, kaj bomo jutri jedli in koliko bo stal cromptir, če ne bomo dali možnosti, da se naše kmetije prebujajo iz siromaštva. Brez mehanizacije ni uspeha in mladina bo bežala s kmetij. Za kmetijstvo bi res lahko bili stroji brez carine, ne samo za kmete, temveč tudi za tiste, ki želijo pomagati domačim.

Kaj je in kaj bo storjenega, da bomo lahko brez težav in problemov prihajali nazaj v domovino? Samo blizu milijon nas je. Preprečimo, da nas ne bo čez 20 let dva milijona, ki bomo morali živeti v širnem svetu! (Nedeljski dnevnik, 4. II. 1973.)

Sarkofag so našli v Hajdini pri Ptuj

Na gradbišču ceste Macelj-Ptuj so našli na zelo dobro ohranjen rimski sarkofag. V njem so našli dva človeška skeleta in več okrasnih pridatkov. Sestavljen je iz več marmornih plošč in vezan z železnimi sponami. Zgrajen je iz pohorskega marmornja in je iz 3.-4. stoletja po Kristusu.

Lansko leto so na območju našli več rimskih grobov, rimske vodnjake, kamnito glavo rimskega leva in veliko drugih predmetov iz jantarja, kosti in bron.

Radikalne toplice v Istri

Istra je Slovincem bolj malo poznana, razen tistim, ki si poleže na njenih obalah nabirajo rjavke kože in zdravje. V dolini reke Mirne ležijo Istarske radikalne toplice, ki so jih poznali že Rimljani. Nad samimi toplicami se dviga visoka skala, izpod katere priteka zdravilna voda.

In kaj zdravi ta "čudežna voda"? Revmatska obolenja, kronične bolezni ženskih organov, obolenja dihal, priporočajo jo rekonvalescentom po težkih ortopedskih posegih. Poskrbljeno je za zdravniško nego. Turisti najdejo dovolj prostora v hotelih.

Razstava v Idriji

V Idriji je bila razstava del mnogih tihih umetnic v rečnih spremenitostih. V mestni galeriji je bila uspešna razstava znanih idrijskih čipk. Razstavo sta popeljevala slikarja G. Gostiša in rezbar Pavel Repar.

Nova šola v Gorišnici

Gorišnica in okoliške vasi na Ptujskem polju so postale bogatejša na izobraževalnem področju. Kakih 560 učencev si nabirajo svoj očenost v novih prostornih šolah, ki sicer še ni uradno odprta, a daje povsem nove možnosti za kabinetni pouk in veliko telovadnico.

NEHVALEŽEN SIN

POVEST

SPISAL MALOGRAJSKI

Toda čakal je precej dolgo, ne da bi se bil kdo prikazal. Zeblo ga je, da sta mu čeljusti tolkli vkup, pa lačen in zdelan od vožnje je bil tako, da se je komaj držal po koncu. Začel se je bati, da bi ne obnemogel; zato potegne za rumeni ročaj poleg vrat, in pozvonilo je.

Kmalu nato se odpro nekoliko vratca, in venkaj pomoli glavo preprosta ženska srednjih let, vsekako dekla ali kuharica.

On jo vpraša slovenski, ali je gospod doma, in tudi ona mu odgovori v slovenskem jeziku, da je.

"No, potem pa me le pustite noter," reče Kovaček nekako ponosno, "jaz sem oče tega gospoda."

Zenišče ga pogleda malo nezaupno in pravi: "Malo potrpite!"

Izreki, odide, toda vrne se zopet kmalu.

"Gospoda ni doma!" reče zdaj čisto na kratko ter mu zapre vrata pred nosom, da je kar ostrmel. Stal je kakor otrpel, in še le čez dalje časa se je začel zavedati svojega položaja. Vse mogoče misli so mu rojile po glavi. Začne ogledovati sam sebe in reče po tistem: "Seveda, tak nisem, da bi delal čast svojemu sinu. Raztrgan sem, razcapan, kakor kak berač!"

Očitati si začne, da je prišel sem. Ali je čudno, če se ga sramuje? Kaj bi rekli ljudje, če bi vedeli, da je on njegov oče? Ali bi ne trpel njegov ugled? Tako je govoril sam pri sebi in opravičeval sina, toda hipoma so se mu pririle zopet druge misli na površje. "Sem mar sam kriv, da sem tako slabo oblečen?" se je vprašal. "Ali ni bila sinova dolžnost, da bi mu bil vsaj za obleko pošiljal potrebnih novcev? Ali me ni prisilil sam, da sem prišel semkaj, ko mi na vsa moja pisma odgovoril ni? In sem le res prišel samo prosjačit k njemu? Me ni li prignala sem mnogo bolj želja, da bi še enkrat videl njegov obraz, predno umrjem?" In zdaj, ko sem že tukaj, pa da bi odšel zopet, ne da bi ga videl, in ne da bi čul kako besedo iz njegovih ust?"

"Ne!" je bil odgovor na vsa ta vprašanja, in sklenil je, da ne odjenja, in da se ne da pregnati, predno ni videl sina.

Stopnice, vrh katerih je stal, so bile zavite; zato se poda tako daleč doli, da ga od zgoraj niso mogli več videti. Ondi se vsede in čaka. Ne mraz, ne lakota ga nista odvrnila od njegovega sklepa. Sedel je že kake pol ure tako, ko sliši, da se zgoraj odpirajo zopet vratca; kmalu se začujejo tudi stopinje po stopnicah nizdolu. Kovaček se skloni počasi po koncu, še par trenutkov, in oče in sin sta si stala nasproti ter si gledala iz oči v oči! Oba sta ostrmela, in obema ni mogla nekaj časa beseda iz ust. Sinu je švigal srd iz oči, očetu pa je postalo mehko pri srcu, ko je videl svojega Janezka kot tako velikega gospoda pred seboj. Nehote je potegnil pred njim klobuk z glave. Namenil se je bil prej, da mu bo očital njegovo grdo nehvaležnost, a zdaj ni mogel izpregovoriti trde besede z njim. Roke sklene, kakor v molitev, jih vzdigne proti njemu ter reče s solznimi očmi:

"Janeček, usmili se svojega starega, nesrečnega očeta in nikar ga ne zametuj!"

Toda sin je ostal trd. Se srditejši postane, nego je že bil, in z glasom, ki se mu je tresel od jeze, zarohni nad njim:

"Čemu lazite za menoj? Spravite se takoj, odkoder ste prišli, in ne otesajte sitnostij!"

Izreki, seže v žep in mu vrže nekaj drobiža v klobuk.

Tedaj pa je zavrelo tudi v starčevem srcu. Ne pomislilvi,

kje je, pograbi tisti denar ter ga vrže sinu v obraz, da so desetice in dvajsetice žvenketale po kamenitih stopnicah. "Tu imas svoj miloščino!" mu reče. "Če nimaš drugega za me, po to tudi nisem prišel!"

"Torej pa gledite, da se pobere te takoj odto, če ne..."

"Ne prej, dokler nisi govoril pošteno z menoj!" odgovori starček. "Tu ostanem, kjer sem, in vsakemu, ki pride mimo, povem, kdvo sem jaz, in kdo si ti. Če ti ne veš, kaj je sin očetu dolžan, pa tudi jaz nečem vedeti, kaj je dolžan oče sinu!"

Sin ne odgovori nič več, ampak odide naglo. Kmalu nato pa pride po stopnicah ter stopi k njemu prav tak mož, kakoršen ga je bil pripeljal sem. Molče ga prime za pazduho ter ga odvede. Nekaj dnij pozneje je prišel Kovaček po odgonu zopet v domači kraj.

Od tistihdob pa je bil berač...

IX

Ljudje so Kovačkovo žalostno povest o njegovi usodi slišali že Bog ve kolikokrat, pa so ga vendar le zopet prisilili, da jo je pravil. In to je storil rad. Bilo mu je v tolažbo, ker je videl, da imajo ljudje sočutje z njim, pa tudi rad se je spominjal še vedno svojega sina; navzlic temu, kar mu je bil storil, je bil vendar le še zmeraj ponosen nanj, in pozabil ni nikdar poučarjati, kako velik gospod je njegov sin tam v nemškem Gradu.

Nekega vročega poletnega dne so ga bili sklicali pivci na vrt neke gostilne, postavili vrček piva predenj ter zahtevali, da jim naj pove svojo zgodbo.

On se ni branil, ampak je pravil vse natanko od konca do kraja.

Na vrtu pri drugi mizi pa je sedel neki tujec, ki je zahajal že nekaj let v te kraje čez polje na počitnice. Pravili so, da je profesor. Naslanjajoč se na drevo, pod katerim je stala miza, je držal časopis v roki ter navidezno čital, v resnici pa je z velikim zanimanjem poslušal Kovačkovo povest.

Ko je bil ta končal in odšel, vstane tuji gospod, se približa družbi, pri kateri je še ravnokar prej sedel Kovaček, in vpraša:

"Kako se piše ta mož, ki vam je pravil svojo zgodbo?"

"Za Kovača se piše," odgovori majhen možiček srednjih let, "Kovaček mu pravimo pa po domače."

"No seveda, njegov sin se piše pa ravno tako," pripomni tujec. "Potem je že pravi! Hm, čudno... kako se je vendar to naložilo! ... Glejte, zdaj vam pa jaz lahko povem nekaj o sinu tega nesrečnega starca! Pa naj reče kdo, da ga ni zadela božja roka!"

(Dalje prihodnjič)

— John Wesley je napisal preko 6,000 himn.

KOLEDAR
društvenih prireditev

MAJ

5. — Pevski zbor Korotan priredi svoj vsakoletni koncert ob 7.30 zvečer v SND na St. Clair Avenue.

13. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v šolski dvorani MATERINSKO PROSLAVO.

19. — "Slovenski fantje" priredijo koncert v farni dvorani pri Sv. Vidu.

20. — Društvo sv. Ane št. 150 KSKJ obhaja 60-letnico obstoja s sv. mašo v cerkvi sv. Lovrenca ob 11.30 dopoldne in z slavnostnim obedom v Slov. narodnem domu na E. 80 St. ob 1. popoldne.

26.27. — Slovenski športni klub priredi svoje letno tekmovanje v odbojki na Slovenski pristavi. Na razpolago bo kosilo in godba za ples v nedeljo.

27. — Društvo SPB Cleveland—Slovenski Spominski dan: sv. maša ob 10.45 pri Lurški kapeli na Providence Heights, Chardon Road, za žrtve vojne in komunistične revolucije.

28. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., priredi SPOMINSKO SVEČANOST z mašo v kapeli v parku Triglav. Začetek ob 11. dopoldne.

JUNIJ

3. — Piknik Društva sv. Jožefa na društvenih prostorih na White Rd.

10. — DSPB Tabor priredi na Slovenski pristavi SPOMINSKO SVEČANOST za žrtve komunistične revolucije v Sloveniji v letih 1941-1945.

17. — Otvoritev Slovenske pristave.

22., 23. in 24. — Farni karneval pri Sv. Vidu.

24. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., priredi svoj prvi letni piknik v parku Triglav.

27. — Klub slovenskih upokojencev za Waterloo Road okrožje priredi piknik na SNPJ farmi.

30. — Balinarski krožek priredi piknik na Slovenski pristavi.

JULIJ

1. — Pevski zbor Korotan priredi piknik na Slovenski pristavi.

22. — Piknik slovenske šole pri sv. Vidu na Slovenski pristavi.

4. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis. praznuje žegnanje kapele Sv. Cirila in Metoda v svojem parku Triglav.

15. — Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

22. — Misijonski piknik v parku Triglav v Milwaukee, Wis.

AUGUST

5. — Društvo Najsv. Imena pri fari sv. Vida priredi družinski piknik na Saxon Acres farmi na White Road.

8. — Federacija klubov slov. upokojencev priredi piknik na farmi SNPJ na Heath Rd.

12. — DSPB Tabor priredi piknik na Slov. pristavi.

12. — Športni dan v parku Tri-

glav v Milwaukee, Wis.

19. — Belokranjski klub priredi svoj običajni piknik na Slovenski pristavi.

25. — Balinarski krožek priredi piknik na Slovenski pristavi.

26. — Slovenska pristava priredi piknik in plavalne tekme.

SEPTEMBER

2.3. — Piknik Slovenske pristave.

2. — ZDSPB TABOR priredi spominsko proslavo 30-letnice Grčaric in Turjaka na Slovenskem letovišču v Boltonu pri Torontu v Kanadi.

14. — Podružnica št. 14 Slovenske Zveze priredi kartno zabavo v Euclid Park Club House. Začetek ob 7. zvečer.

16. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

16. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo v novi dvorani pri Sv. Vidu.

22. — "Kres" priredi zabavni

večer v SND na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

30. — Klub društev SDD na Recher Avenue priredi večerjo in ples v prostorih SDD. Večerja, na žaru pečeni piščanci, bo na razpolago od 4.30 do 7.

OKTOBER

7. — Kulturna društva v Euclidu priredijo koncert v SDD na Recher Ave.

14. — Podružnica št. 25 SZZ obhaja 45-letnico obstoja z večerjo v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 4.30.

20. — Klub slovenskih upokojencev za Newburgh okrožje priredi banket s plesom v Slov. nar. domu na E. 80 St. Začetek ob 5. pop. Igra Buehner orkester.

21. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete pripravi kosilo v šolski dvorani.

21. — Občni zbor Slovenske pristave v H. Lobetovi dvorani.

27. — DSPB TABOR priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci". Začetek ob 7.30.

NOVEMBER

10. — Belokranjski klub priredi svojo vsakoletno Martinovanje v S.N.D. na St. Clairju, v veliki dvorani. Igrajo Veseli

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ

Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali ženskega, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglasite se osebno ali pismeno.

AMERIŠKA DOMOVINA

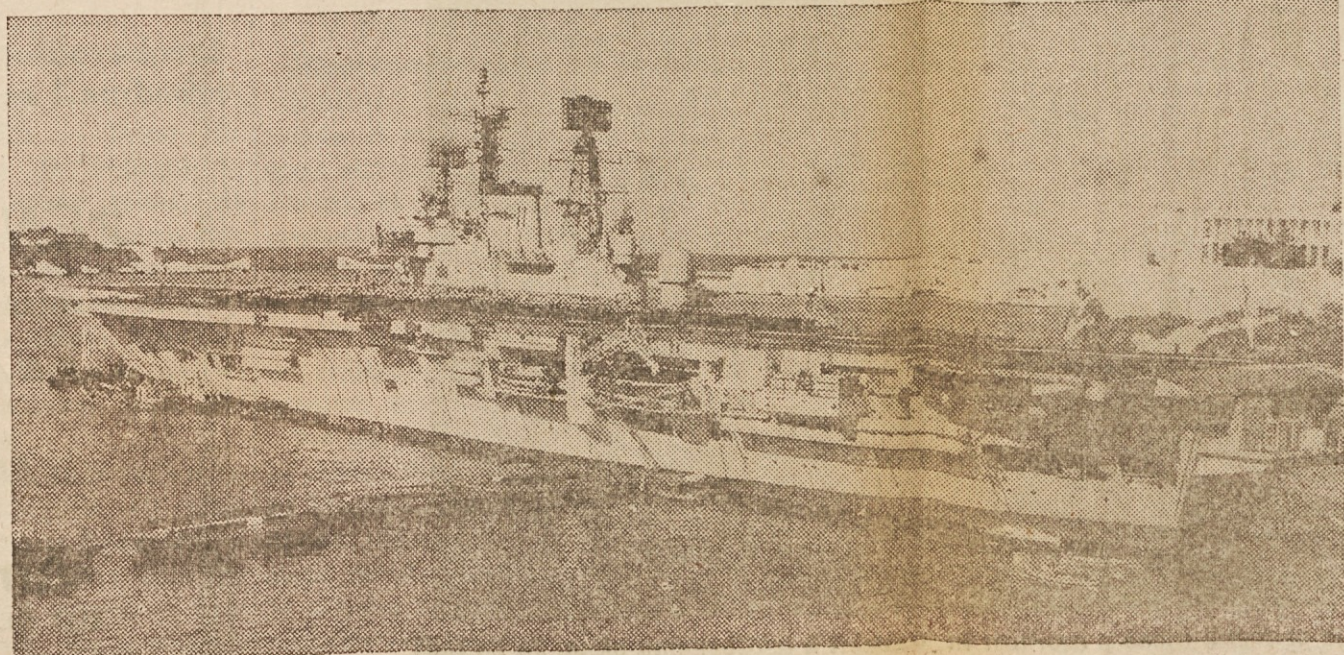
6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

431-0628

ZGODAJ JE ZAČEL — Dve leti stari Chula v Bangkoku. glavnem mestu Tajske, se je s pištolo v roki zazrl v "nasprotnika". Plastična pištola ni nevarna tako kot grozeč pogled.

NA PREGLEDU — Britanska letalonosilka Ark Roy al, zasidrana v pristanišču Vallette na Malti za skupni zavezniški pregled častnikov pomorskih sil NATO.

Slovenci.

DECEMBER

2. — Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.

16. — Glasbena Matica priredi v SND na St. Clair Avenue koncert.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

JANUAR 1974

19. — "Pristavska noč" v Slov. narodnem domu na St. Clair avenue.

Japonskega cesarja še ne bo na obisk v ZDA

TOKIO, Jap. — Zunanji minister Ohira je obvestil poslaništvo ZDA v torek, da japonski cesar letos ne more na obisk v ZDA, kamor ga je povabil predsednik Nixon, četudi je bilo to povabilo poslano v Tokio po predhodnem zagotovitvi, da je dobrodošlo in da bo sprejeto.

Cesarjev obisk v ZDA je postal vprašanje javnega razpravljanja na Japonskem. Komunisti in socialisti so se mu odločno uprli čes, da bi to pomenilo cesarjevo mešanje v politična vprašanja in odnose z ZDA. Vlada se je pod pritiskom podala in obisk odložila.

V Washingtonu so izjavili, da datum obiska ni bil še določen in da upajo, da ga bo mogoče določiti kasneje na za obe strani sprejemljiv čas.

Predraga postrežba za generale in admirale

WASHINGTON, D.C. — Splošni obračunski urad, ki pregleduje zvezne izdatke po nalogu Kongresa, je ugotovil, da stane davkoplačevalce letno skoraj 22 milijonov dolarjev postrežba generalom in admiralom v oboroženih silah ZDA.

Sen. W. Proxmire, ki je ta podatek objavil, pravi, da trdijo v oboroženih silah, da so strežniki samo prostovoljci, da pa je očitno, da je 13% od 1,722 mož, ki strežejo generalom in admiralom, bilo za to odrejenih z ukazom.

Bela hiša ne mara urada za varstvo potrošnikov

WASHINGTON, D.C. — Po več letih omahovanja se je predsednik Nixon odločil proti ustanovitvi posebne zvezne agencije ali urada v zaščito potrošnikov. Za ustanovitev tega se že dolgo prizadeva sen. A. Ribicoff.

Ker se je sedaj Bela hiša obrnila proti prizadevanju sen. Ribicoffa, je verjetno, da ji bo ta odgovoril z odklonitvijo njenih predlogov za reorganizacijo zveznih agencij in oddelkov.

Priatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 68 St. 367-4212

HELP WANTED,

General Office Work

Typing, knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628 (x)

Help Wanted — Female

Help Wanted — Female

TEXTILE WORKERS

& MACHINE OPERATORS

Will train, applications are now being taken for all three shifts. Must apply in person.

PHOENIX DYE WORKS

4755 W. 150 St.

(no phone calls please)

Interviewing hours 10-11:30 am and 1 to 2:30 pm

Days: Mon., Tues., Wed., Fri.

(86)

Help Wanted Female

Light factory work. Will train. Must speak some English. Apply 9 a.m. until noon.

PERLA EMBROIDERY CO.

1815 E. 23 St.

(86)

Male Help Wanted

FITTER

for heavy welded steel plate fabrication. Must be able to read blueprints. Steady. Over-time. Union shop. Full fringe benefits. Apply in person or call 881-8100 for appointment.

RELIABLE STEEL PLATE CO.
2330 E. 79 St.

(89)

Moški dobi delo

kot pomivalec posode ponoči v Sorn's Restaurant, 6036 St. Clair Ave.

(87)

HIRING NOW

for new lamination and fabrication dept.

ENAMEL PRODUCTS CO.

off Memorial Shoreway

341 Eddy Rd. (44108)

Write or call 451-1313

ask for Mr. Walter

(90)

Zdaj najemamo

za nov oddelek klanja in oblaganja ter izdelovanja

ENAMEL PRODUCTS CO.

off Memorial Shoreway

341 Eddy Rd. (44108)

Write or call 451-1313

ask for Mr. Walter

(90)

Porter & Dishwasher

Wanted — honest, sober. Salary, paid hospitalization, room & board. Paid vacation. East side country club. Call Joe Vislocky 831-9400.

(88)

Help Wanted Male & Female

Custodian Couple

Man must be experienced in general maintenance; woman to handle cleaning operation. Mature, full time, no children or pets. Deluxe 24 suiter in Shaker Hts. Good salary, exceptional 2-bedroom apt., all utilities included. 751-9435.

(87)

MALI OGLASI

Lastnik prodaja

Colonial hiša, 3 spalnice. \$21,500. Na 19511 Kildeer Ave.

Kličite 531-2554

(85)

Pohištvo naprodaj

Vse pohištvo kar je potrebno za hišo. Roba tudi za otroke. Pridite pogledat v nedeljo 29. aprila od 11. do 5. ure na 1108 E. 71 St.

(85)

Išče sobe

Slovenka v pokoju išče sobe z kuhinjo, zgoraj, blizu E. 185 ali E. 222 proti Miller St.

Kličite 431-6584

(85)

Naprodaj

Dvodružinska hiša na Huntmere Ave., eno stanovanje prazno in enodružinska na Mohican Ave. prazno. Kličite KE 1-9286 ali IV 1-1626.

(93)

House for sale

Off E. 185 St. 2 bedrooms — \$20,500.

481-2247

(27,30,4 maj)

Posestvo za dohodek

Naprodaj, 6 opremljenih stanovanj, z šestimi garažami, zraven tudi poseben lot se lahko kupi. Dobra okolica za v najem. Dober dohodek za pravega človeka. Zahtevajo \$19,900.

PERME REALTY

731-4300

V najem

Dve opremljeni sobi se odda fantom, ki delajo, z kuhinjo in telefon \$65 na mesec v Grove-wood okolici. Vse naprave in prost vhod. Kličite 481-8607.

(86)

V Collinwood

Hiša naprodaj, se prevzame G.I. posojilnica. \$13,200. Kličite za podatke.

GEO. KNAUS REAL ESTATE

481-9300 819 E. 185 St.

IVAN PREGELJ:

OTROCI SONCA

POVEST

"Plačam," je rekel hripavo človek z zalisci in se kmalu izgubil.

Geometer in njegova družba so ostali sami.

"Ti vedno kaj posebnega doživiš," se je zasmejal Poznik notar. Povsíc se je skušal prezirljivo nasmehovati. Slavica se je dvignila:

"Rečem vam, gospodje, takega kot je France, ga ni!"

Veseli od vina in zdravja in vedrega večera so se vračali. Peli so kraguljčki, pele se duše in srca. Kipela je kri, sončna, zdrava kri. Rezek mraz je rdečil obraze. Slavica je vzkliknila:

"Vrskajva, France, vrskajva!"

In ko se je le smehljaj in ni hotel vriskati," je začela peti prešerno, otroško razuzdano:

"Sem lepa in mlada,
bi rada moža!" —

Učitelj Sivec jo je poslušal in oboževal in je v isti čas nagovoril Veroniko:

"Gospodič na, nekaj za silo že berem francosko. Ob letu, če Bog da zdravje, se bova že kaj pogovorila."

"To je lepo," je odgovorila deklica pohlevno. Helena je ležala mehko naslonjena v kožuho in se ni ganila. Poznik jo je bil položil v sani, jo skrbno zadelal in se ji nagnil do ust:

"Ali dobim kaj večerje pri tebi nocoj? Tako, kakor takrat, ko je zbolel ubogi strček?"

"Dobiš," je odvrnila.

Zdaj pa je premišljala, kaj mu bo ponudila, da bi mu bolj teknilo. In ni našla jedi, dovolj slastne zanj, ne pijače, dovolj izbrane...

S slastjo je jedel in pil in potem je roko čez mizo iztegnil po Helenini in vprašal:

"Ali se me še bojiš?"

"Ne več!" je dahnila. Ljubko se je nasmejala in rekla:

"Izpovedau te pa vendar moram!"

"Le daj!"

"Gotovo si plezal na svetilnike!"

"Sem!"

"In vratarja si dražil in budil!"

"Tudi."

"In denar si si izposojal."

"Ne tajim!"

"Celo pri cestnih!"

"Pri kostanjarjih? Ne! Tako prekleto brez sramu nisem bil."

"Ne razumeš me —" je zaprosilo v njej. Strmel je nekaj časa vanjo. Nato je vzkliknil:

"Prekleto, ali je oni čenčac kaj drugega mislil?"

Tokrat šele je Helena verjela, vstala in ovila možu roke krog vratu. Jokala je silno, mu močila s solzami obraz in mu poljubljala oči. Tolažil jo je v zadregi in ljubezni.

"Lenček, no, Lenček! Slavica utegne priti. Lenček, umiri se!"

Umirila se je. On pa je vstal in rekel:

"Zdaj ti bom nekaj povedal, Helena. Zato, da boš poslej mirna in da bom tudi jaz mir imel in ne boš ljubosumnosti stresala. Poslušaj!"

"Poslušam," je dahnila.

"Vprašal te bom, Helena," je rekel, "kako ti je pri srcu, ko se spomniš svoje rajne matere. Ali mi moreš povedati?"

"Morem," je odvrnila. "Jokala bi vselej iz strašnega usmiljenja do nje."

"Ali misliš, da bi jaz o svoji materi ne mogel podobno čutiti?" je vprašal.

"Vem," je odgovorila. "Saj sem brala."

"Prav," je dejal. "Bom še vprašal. Ali ne čutiš prav podob-

nega sočutja tudi z drugimi materami, ki so v podobnem položaju, kot tvoja? Recimo, s takimi, ki so morda tvoji mami celo nekoliko podobne v glasu in vedenju?"

"Gotovo, France," je potrdila. "Potem me lahko umeš, kaj hočem reči. Hočem reči da možki, ki se mu je mati smilila, ne bo nikoli nobene ženske poniževal."

"O, France," je vzkliknila deklica kakor ob čudnem razodetju. On jo je ujel za roko in govoril še dalje:

"To stoji. Zdaj pa čuj, da še podprem, kar sem povedal, in dokažem. Seveda, hočem, da verjemi!"

"Hočem, hočem," je dihtela.

"Tam v tistih hribih, kjer sem doma," je pripovedoval on, "se je zgodilo nekoč. Bil sem še otročji in morem šele zdaj spoznati zrelo, kako blizu sem bil tedaj stopil nekemu nesrečnemu dekliškemu bitju. Neka Marija, glej, jaz in moji trije mušketirji, gospodje Lojze, Matija in Jože smo se bili na vrat na nos zagledali vanjo. Tisto dekle je bila že skoraj nevesta na oklicih. Pa se je potem vse razdrlo. Fant je vzel neko dolinko, ki je bila za gostilno ob cesti pripravnejša. Ona sirota iz hribov je s tisto uro odmrila. Ko je umirala, mi je dokaj bolj zrelemu potožila, česar ni niti spovedniku. Veš, česa me je prosila? Naj ji obljubim, da je vsaj jaz ne bom pozabil in se je spominjal, ko bo v grobu. Da ne bo tako strašno sama."

Tako in nič drugega."

"Umem siroto!" je dehnila Helena s solznim očesom.

"Jaz je dolgo nisem," je dejal geometer. "Nekoč pa se mi je le posvetilo. In veš, kdaj? Ko sem videl prvokrat tebe."

"France," je zastokala deklica.

"Poslušaj vendar, kaj se mi je posvetilo," je dejal on. "Spoznal sem in se uveril, da je ženska sveta stvar. Eno samo išče na svetu. Našega moškega usmiljenja prosi. In kakor otrok je — zaupljiva, verna. Otroka ubija, kdor se z ženo igra."

"Hvala, France," je stokala deklica v solzah in blaženemu smehu.

"Mimo tega sem seveda pil, poredno kvantal in pel podoknice. Za to mi naloži pokoro," se je začel geometer razvijati spet v veselje in smeh.

"Satir!"

"Trapist!"

"V jarek se boš zvrnil."

"Pokore sem prosil, ne pridige!"

"Dobiš jo. Vstani. Sem stopi!"

PERKY — Permanent press cotton canvas is decked out in a sunny yellow crayon print for fun and games. It's used for a zip-front warmup jacket with white knit trim and wide-legged pants with stylish new cuffs. The outfit's a Cinderella design in Wamsutta Fabrics' canvas.

Opojna se je vzdignila, trudna v svoji zrelosti, koprneča v sreči in čisti ljubezni. In je zaprosila:

"Ustnice mi daj!" —

*

Tam je košček sveta, da mu ne vem imena, dovolj lepega. Čudovit svet, poln sonca, rož, vonjev in pesmi, ki so kakor cvetje in imajo svoj vonj, kakor zemlja, kakor jutro, kakor spanec in grob. Nikjer ni zame lepše zemlje kakor tam. Nikjer ni duši pokoja tako sladkega, kakor tam. V sanjah svojih in v bednosti težkih ur poslušam šumenje daljnih voda in vidim napete v dolino lazove, zelene slape v onemelo dno. Prisluškujem pojoči govorici ljudi, ki so tam, poslušam pesem njihovih src. Ta srca! Ti ljudje! Nikoli se ne starajo. Večni otroci. Se v grob legajo s pesmijo in sanjo v očeh.

Otroci sonca...

KONEC

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: 361-0583

COLLINWOODSKI URAD

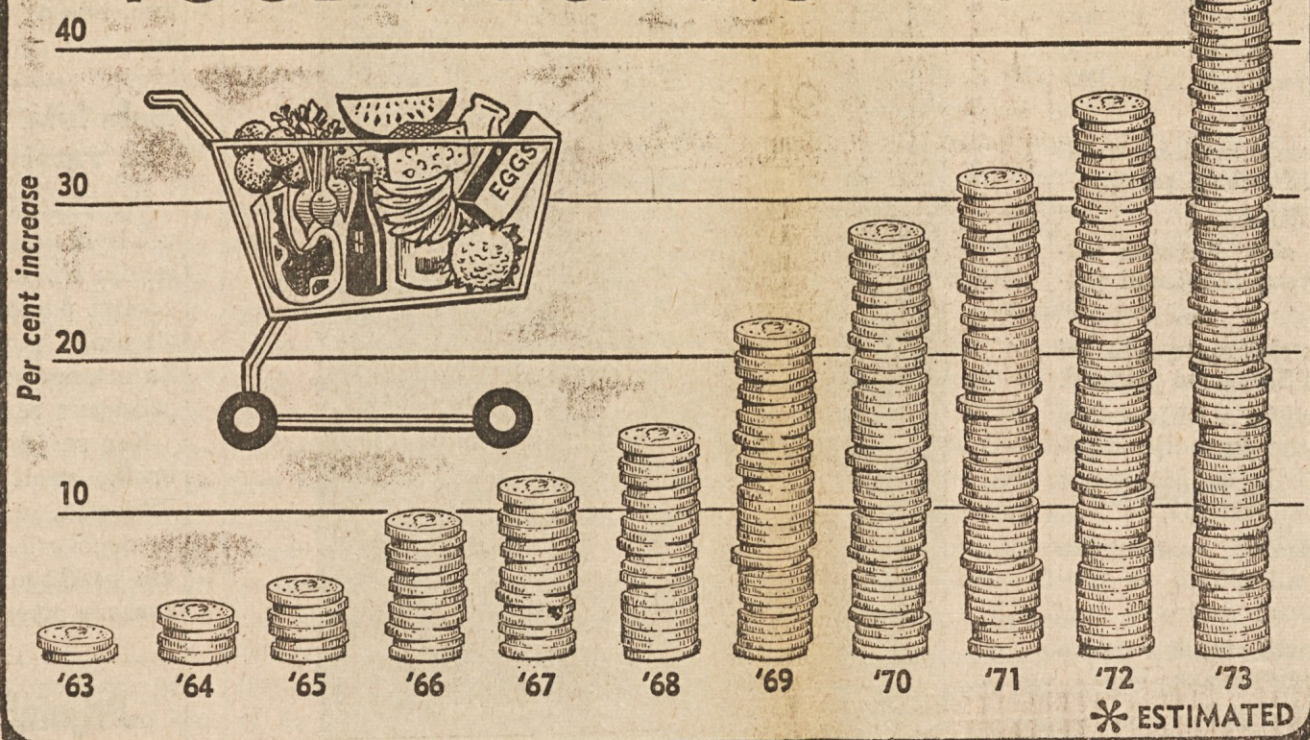
452 E. 152nd STREET

Tel.: 481-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

FOOD PRICE INCREASE

Hardly news to anyone is the steady rise in food prices, a record unbroken over the past decade. Since 1962, the average family grocery bill has risen by 37 per cent.

JE RAZUMELA! — Velik oglas je pritegnil njeno pozornost in jo zvabil k izložbenemu oknu. Jo bo tudi v trgovino v San Franciscu, kjer prodajajo čevlje in škornje.

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Spomlad je tu! Najboljši čas za barvanje vaših hiš!
Preglejte vaše domove in pokličite nas
za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki!

GLEDALCEV SE NE MANJKA! — Nekateri nimajo nobene težave pritegniti množice gledalcev. Ena takih je, kot kaže slika, Cicely Tyson, znana filmska in televizijska igralka. Slika je bila posneta v Central parku v New Yorku.

LE KAJ MU JE? — Nekaj je moralo tegale dečka v Vientianu, glavnem mestu Laosa, prizadeti, da tako hudo joka. Ali je to v kaki zvezi z vojno, ki še vedno muči Laos, ni razvidno.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628